Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

J.V.D. & M.R.

tegen

Gazet van Antwerpen & GVA.be

Met een mail van 5 oktober 2025 dienen mevrouw M.R. en de heer J.V.D. een klacht in tegen Gazet van Antwerpen en GVA.be. De aanleiding zijn volgende publicaties:

- een artikel van 19 september 2025 op GVA.be, onder de titel: *Antwerpse school weert pinda's omwille van leerlinge (11) met levensbedreigende allergie: "Pindakaas is zelfs verbannen uit de lerarenkamer"*
- een artikel van 22 september 2025 op GVA.be, onder de titel: *School verbiedt pinda's door leerlinge met zware allergie, expert: "Bij mijn weten ongezien"*
- een artikel van 20 september 2025 in Gazet van Antwerpen, onder de titel: *Antwerpse school weert pinda's omdat [voornaam] (11) levensbedreigende allergie heeft*
- een artikel van 22 september 2025 in Gazet van Antwerpen, onder de titel: *School verbiedt pinda's door leerlinge met zware allergie, expert: "Bij mijn weten ongezien"*

Redactiemanager van Gazet van Antwerpen Toon van den Meijdenberg antwoordt met een brief op 22 december 2025, waarop mevrouw M.R. antwoordt met een brief op 9 januari 2026. Toon van den Meijdenberg antwoordt met een laatste brief op 23 januari 2026.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een fysieke hoorzitting gehouden op 21 april 2026. Mevrouw M.R. woonde die bij. Voor Gazet van Antwerpen waren redactiemanager Toon van den Meijdenberg en journalisten Eva Versavel en Kristof Simoens aanwezig.

DE FEITEN

Het gaat om vier titels van artikels, maar in wezen gaat het om twee verschillende artikels met een eigen insteek. Die twee artikels zijn verschenen in Gazet van Antwerpen en op GVA.be, en daarbij krijgen ze op het ene platform soms een andere titel mee dan op het andere. Dezelfde artikels zijn ook verschenen bij zusterkrant Nieuwsblad en Nieuwsblad.be.

Het eerste artikel brengt het nieuws dat de school Groenhout in Antwerpen bij de start van het nieuwe schooljaar een pindaverbod heeft ingevoerd omdat er een leerling van 11 [voornaam] met een levensbedreigende pinda-allergie gestart is. De school doet er alles aan om pindanoten te weren en niemand mag nog nootjes meebrengen naar

school. Dat wordt ook duidelijk gemaakt met een blad aan de schoolpoort met de boodschap: “Wij zijn een pindavrije school.”

De moeder van de leerling met pinda-allergie reageert tevreden in het artikel, omdat de school de allergie ernstig neemt en het risico voor haar kind beperkt wordt. Ze zegt dat het om een levensbedreigende allergie gaat die niet alleen kan opduiken wanneer het kind pindanoten eet maar ook wanneer het noten aanraakt of ruikt.

De school ging met die informatie aan de slag en hing het blad aan de schoolpoort. Daarnaast is er een mail gestuurd naar de ouders en heeft de school het op de infoavond nog eens aangekaart. Volgens de moeder is het een geruststelling voor haar dochter, omdat ze bang is voor een allergische reactie.

Iemand van het secretariaat van de school legt daarna uit in het artikel dat het de eerste keer is dat ze zoiets meemaken. Ook de leerkrachten hebben zich aangepast. Vroeger aten ze pindakaas in de leraarskamer, maar dat doen ze niet meer. Het artikel vermeldt ook dat er altijd een EpiPen op school is en de leerkrachten daarmee hebben leren werken om het meisje te helpen in nood.

Het tweede artikel herneemt een deel uit het eerste, namelijk dat de school Groenhout in Antwerpen een pindaverbod heeft ingevoerd voor een leerling [voornaam] met een levensbedreigende allergie en een citaat van de moeder dat het om een ernstige allergie gaat. Het artikel gaat dan verder met professor Hilde Lapeere van UZ Gent, een dermatoloog gespecialiseerd in allergieën. Zij legt uit dat een allergische aanval ernstige gevolgen kan hebben, waarbij snel ingegrepen moet worden. Daarom moeten patiënten altijd een EpiPen bij hebben, een injectiepen met adrenaline die meteen toegediend moet worden wanneer een patiënt door de allergische reactie een anafylactische shock krijgt.

In het artikel staat dat zo’n allergie wel vaker voorkomt. Professor Lapeere voegt er op het einde nog aan toe dat een volledig pindaverbod op school ongezien is, voor zo ver ze weet. Ze begrijpt dat het de ouders en het kind geruststelt, maar stelt de vraag of het geen overdreven maatregel is. Als er andere allergieën op school opduiken, kan je niet alles gaan verbieden.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER

Klagers zijn de ouders van het meisje met een ernstige pinda-allergie waardoor de Antwerpse school Groenhout een verbod op pinda’s heeft ingevoerd. Klagers maken duidelijk dat het de school was die de beslissing nam voor de start van het nieuwe schooljaar, toen ze hoorden van de ernstige allergie van de dochter van klagers. De school vond het risico te groot, omdat ze gratis fruit uitdeelt. Soms zitten daar ook noten bij.

De school heeft daarop een brief gestuurd naar alle ouders om de keuze uit te leggen, met daarin de voornaam van het meisje en de vermelding dat het om een dodelijke

allergie ging. De ouders van het meisje hadden de brief niet op voorhand gelezen en vonden een aantal zaken te expliciet, maar ze begrepen dat de school wilde communiceren.

Een journalist van Gazet van Antwerpen, Eva Versavel, contacteerde de school en vroeg of ze het telefoonnummer van klagers, de ouders van het meisje, mocht doorgeven voor een interview. Klagers hebben daarmee ingestemd. De moeder van het meisje heeft daarop aan de telefoon gesproken met de journalist. Ze gaf aan dat ze “dodelijke allergie” liever niet in de berichtgeving zag staan. Daarop werd afgesproken om het aan te passen naar levensbedreigende allergie. De journalist vroeg om de voornaam van het meisje te mogen vermelden in het artikel, omdat het zo een persoonlijker verhaal wordt. De moeder twijfelde, maar stemde in, na overleg met haar dochter. Ze gingen ervan uit dat de school graag een artikel wilde en wilden de school niet teleurstellen, dus hebben ze ermee ingestemd.

De artikels over de pinda-allergie met de voornaam erin zijn nadien overgenomen door zusterkrant Nieuwsblad, maar ook door andere sites en veelvuldig gedeeld via sociale kanalen zoals Facebook, Instagram, YouTube en TikTok. Klagers vinden het ongepast om de artikels daar te delen. Daar hadden ze geen toestemming voor gegeven. Bovendien worden de posts te weinig gemodereerd om bijvoorbeeld ongepaste reacties weg te halen.

De journalist van Gazet van Antwerpen had zich voorgesteld als regiojournalist, waardoor klagers ervanuit gingen dat het om een artikel ging op de regiopagina’s van de krant. Ze wisten niet dat het ook in de nationale editie kon opgepikt worden of bij andere titels binnen hetzelfde mediabedrijf. Klagers vinden nog altijd artikels over hun dochter en haar medische situatie terug online.

Het gaat om berichtgeving over een minderjarige en gevoelige medische informatie, waarbij de minderjarige volgens klager geculpabiliseerd wordt. De idee gaat leven dat het de schuld van de dochter van klagers is dat er een volledig pindaverbod komt op school. De ouders van een minderjarige moeten in zo’n geval beslissen of daarover bericht mag worden en in welke vorm, menen klagers. Ze moeten ook voor publicatie de berichtgeving kunnen nalezen. Klagers hebben naar eigen zeggen de journalist gevraagd om achteraf het artikel te mogen zien, maar zagen het pas na publicatie. Ze hebben niet kunnen nalezen of zaken kunnen aanpassen, en stonden voor voldongen feiten toen het al gepubliceerd was.

Klagers hebben naar verschillende redacties gemaild, met onder andere de vraag om de voornaam van hun dochter uit de artikels te halen maar ze kregen geen antwoord.

De publicatie van de artikels, ook op andere media, en de massale reacties hebben een grote impact op de dochter van klagers, tot op de dag van vandaag. Het meisje kreeg veel vragen en berichten van klasgenoten en vrienden. Door die commotie is de dochter van klagers stiller en angstiger geworden, terwijl ze bij de overstap naar het eerste middelbaar en een nieuwe school net volop nieuwe vrienden zou moeten kunnen maken. Klagers betreuren dat ze geen grip kregen op de enorme verspreiding via alle

mogelijke kanalen online van de berichtgeving en dat het niet duidelijk was op welke kanalen het nieuws intussen al verspreid was geraakt.

In het tweede artikel wordt ook een expert aan het woord gelaten, in dit geval een professor dermatologie gespecialiseerd in allergieën. De expert in kwestie heeft de dochter van klagers nooit ontmoet, laat staan onderzocht, en kent dus niet de specifieke medische situatie van het meisje. Toch spreekt de professor zich in het artikel uit over de maatregel en of de reactie niet wat overdreven is. Klagers menen dat de expert niet correct geïnformeerd kan zijn en dat die dus geen uitspraken kon doen over hun dochter.

GAZET VAN ANTWERPEN

Gazet van Antwerpen wil maatschappelijk relevante verhalen brengen. Een school met een totaal pindaverbod door één leerling met een zeer ernstige allergie, is voor de redactie een thema met onmiskenbaar maatschappelijk belang. Het is een zeldzame aandoening en weinig mensen kennen de ernst van zo'n allergie, dus het was maatschappelijk relevant om daarvoor te waarschuwen en te tonen hoe een school daarmee omgaat.

De journalist van Gazet van Antwerpen Eva Versavel had weet gekregen van het pindaverbod in de Antwerpse school, vond het een interessant verhaal en contacteerde de school om contactgegevens van de ouders te krijgen. De journalist kon daarop de moeder van het meisje aan de telefoon spreken en werkte daarna het eerste artikel uit. De journalist had met de moeder afgesproken dat ze niet van "dodelijke" maar "levensbedreigende" allergie zou spreken. Ze vroeg ook om de voornaam van het meisje te mogen vermelden in het artikel, omdat het zo een persoonlijker verhaal wordt. De moeder twijfelde en liet weten dat ze niet wist of haar dochter dat zou willen, waarop de journalist zei dat het ook zonder kon en dat ze het voorlopig zonder naam zouden publiceren. Later op de dag liet de moeder weten dat ze met haar dochter overlegd had en dat die akkoord ging om de voornaam te vermelden. Die is daarom later nog toegevoegd aan het artikel.

Journalist Eva Versavel betwist dat er afspraken waren over het nalezen van het artikel voor publicatie. Klagers hadden gevraagd of ze het artikel achteraf mochten lezen, waarop Versavel het artikel na publicatie via mail doorgestuurd heeft. De moeder van het meisje bedankte haar, ook via mail. Gazet van Antwerpen wijst erop dat het nalezen van een artikel voor publicatie geen beroepsethische verplichting is en dat het in deze ook niet was afgesproken om het te laten nalezen.

Voor een tweede artikel wilde journalist Kristof Simoens van het Nieuwsblad voortbouwen op het belang van het pindaverbod op school en het maatschappelijke debat dat daarrond leefde. Hij contacteerde klagers opnieuw om hen te kunnen interviewen, maar de moeder van het meisje liet hem weten dat er al een artikel geschreven was en dat het daarmee genoeg was. De journalist hernam een citaat van de moeder uit het eerste artikel van Eva Versavel. Het tweede artikel werd aangevuld met een expert, professor Hilde Lapeere.

Wanneer dergelijk nieuwsfeit bekend raakt en het meteen veel reactie en vragen losweekt, bouwt de journalist voort op dat maatschappelijk debat. Hij moet dat zo compleet en genuanceerd mogelijk brengen, ook met de kritische vragen die daarbij gesteld worden. Een expert hoeft het kind niet zelf onderzocht te hebben om algemene info over een pinda-allergie en de mogelijke risico's te kunnen geven. Daarnaast mag de expert vanuit zijn expertise een beslissing in vraag stellen. Dat is de eigen mening van een specialist in de materie, die de journalist als dusdanig mag weergeven.

BESLISSING

Een school die een algemeen pindaverbod invoert door één leerling met een levensbedreigende allergie, is een nieuwswaardig gegeven met maatschappelijk belang. De pers mag daarover het publiek informeren. De journalist heeft eerst de school gecontacteerd die het nieuws bevestigde, en daarna ook de moeder die met een citaat in het artikel werd opgenomen.

Het is eigen aan nieuws dat een nieuwsbericht met zo'n maatschappelijk belang ook op andere platformen opgepikt wordt en zo blijft voortleven. Dat geldt evenzeer voor nieuwsberichten die gedeeld worden door zusterkranten binnen hetzelfde mediabedrijf.

Beperkte identificatie van een minderjarige is geoorloofd in een zaak met duidelijk maatschappelijk belang. De journalist heeft vooraf overlegd met de ouders van het meisje, waarop die na overleg met hun dochter hebben laten weten dat de voornaam vermeld mocht worden. De Raad stelt dan ook geen beroepsethische fouten vast bij de identificatie van het meisje bij de voornaam.

Een nieuwsfeit in een bredere context plaatsen met uitleg van een expert, is onderdeel van nieuwsgaring, zodat de pers het publiek kan informeren over zaken van maatschappelijk belang. Een professor dermatologie die gespecialiseerd is in allergieën, is zo'n expert. De expert hoeft de specifieke case niet te kennen om uitleg te geven over de allergie, de mogelijke gevolgen bij een besmetting en over de zin of onzin van een algemeen pindaverbod. Dat behoort tot de expertise en de eigen mening van de expert. De keuze voor welke expert aan het woord komt, behoort tot de redactionele vrijheid.

Als de journalist afspraken maakt met een gesprekspartner over voorinzage, dan moeten die nageleefd worden, zoals bepaald in artikel 21 van de Code voor de Raad voor de Journalistiek. Klagers maken niet aannemelijk dat daarover duidelijke afspraken gemaakt waren. De Raad stelt dan ook op dat punt geen beroepsethische fouten vast.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 7 mei 2026